

Előfizetési árak:

Egész évre	12 frt.
Félévre	6 "
Negyedévre	3 "
Egy óra	1 "
— Egyes szám 4 kr. —	

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
szétküldésére vonatkozó felszo-
lamások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztéségi Iroda:

Nagy-Becskerek,
Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét, illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknak.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

Szerb ítélet az okkupációról.

Nagybecskerek, február 2.

Az ellenség lenézését már Napoleon a leg-
végzetesebb hibának bélyegezte. Ennek a fölfo-
gásnak természetes folyamánya, hogy az ellen-
ség véleményét mindig figyelembe kell venni.
Okkupációs politikáknak kétségtelenül leg-
elkeseredettebb ellenségei a szerbek; már a
berlini kongresszus előtt arról álmodoztak, hogy
ők az örökös Bosnyákországnak és a Her-
cegovinának, s azóta is minden szerb párt,
akár nyíltan, akár titokban vágyai közé sorozza
az okkupált tartományok megszerzését, mert
ebben látják a döntő lépést a Nagy Szerbia
megvalósítására. A szerbek ilyen körülmények
között természetesen rossz szemmel nézik az
okkupált tartományok meglepő fejlődését és
mindent megpróbálnak annak megzavarására,
folytonosan kürtölvén áhíreket az ottan uralkodó
szarnokságról. Meglepő és érdekes tehát a
Male Novine-nek, a legelterjedtebb és legte-
kintélyesebb belgrádi újságnak, a melyet Pera
Todorovics szerkeszt, alább következő cikke,
a melyben könnyen érthető keserűséggel ugyan,
de teljes mértékben beismeri az okkupációs
politika nagy sikerét és eképen ékesszólóan
megcáfolja mindazokat a hazugságokat, a me-
lyeket éppen Belgrádból szoktak terjeszteni a
bosnyák kormányzatról. A Male Novine
nagyérdű cikke következőleg szól:

A bosnyák-hercegovinai kormányzás
élen nagy műveltségű, éleslátású erős aka-
ratu és ertyedetlen energiájú férfi áll.
Sok, sok idővel ezelőtt, amikor mi sejte-
lemmel sem bírtunk Törökországgal vi-
vandott véres háborúink következményeiről,
ez a férfi tudta, hogy meg fog jönni az
a nap, mikor az osztrák és magyar csapa-
tok bevonulnak Bosnyákországba. És
előkészült arra a magas és jelentékeny
állásra, a melyet ma elfoglal. Ezzel a
szándékkal buzgóan tanulmányozta törté-
nelmünket, megismerkedett népéletünkkel
és tudományosan foglalkozott nyelvünkkel,
a mely anyanyelve, mert úgy beszél,

hogy nagyanyja szerb nő volt. (Ez téve-
dés a Male Novine részéről; a cikkirót
bizonyosan Kállay Béni anyjának neve
vezette félre, — a ki született Blaskovich,
már pedig nálunk mindenki tudja, hogy a
Blaskovich családot a szerbek közé so-
rozni nem lehet. A szerk.) Tudta, hogy
egy napon meg kell kezdenie a harcot a
szerbek ellen. Tanulmányozni, minél ala-
posabban megismerni igyekezett tehát
ezeket a jövődéli ellenfeleit, hogy az-
után annál könnyebben elbánhassék velük.
Ez a férfi Kállay Benjamin a szerb törté-
net írója és ma Bosnyákország és a
Hercegovina sorsának intézője. Kállay
mint okos ember belátta, hogy a szerb
nép fölött nem lehet egyszerűen napi-
rendre térni Bosnyákországban és a Her-
cegovinában, mert képtelenség onnan
akárhova, például a holdba áthelyezni a
szerbeket. Ők itt vannak, itt is maradnak,
— ez oly tény, a melylyel számolni kell.
Kállay tehát arra vállalkozott, hogy át-
változtatja ezeket a szerbeket Ferencz
József hű alattvalóivá, a kik nem tekint-
getnek sem jobbra, sem balra és nem
táplálnak végyat valamely más állam urán.
Ez a nép beszélheti saját nyelvét, hihet
Krisztusban vagy Mohamedben, lehet ka-
tholikus vagy orthodox; mindez Ferencz
József és Kállay előtt egészen közönyös,
csak hű alattvalóik legyenek ennek a
népnek a fiai. Ehhez azonban hozzá kell
szoktatni őket; mindennél: az iskolában,
az újságban, a templomban hirdetni és
terjeszteni kell ezt az eszmét. Azután pe-
dig meg kell győzni a szerb népet, hogy
szerb maradhat az osztrák-magyar monar-
kiában is. Legyetek jó alattvalóink; fe-
ledjétek el azt a kopár Montenegrót és
azt a nyomoruságos Szerbiát, a melyek
önmagukon sem tudnak segíteni; szokjá-
tok meg, hogy ne keressetek semmit a
monarkia határain kívül; akkor megkap-
tok mindent, a mit szívetek kíván, még
egy modern, gazdagon illusztrált, a ti
nyelveteken írott újságot is. Sem Szerbiá-

nak, sem Montenegrónak, sem a magyar-
országi szerbeknek nincsen tekintélyes, a
modern követelményeknek megfelelően
szerkesztett irodalmi újságjuk, nektek
azonban lesz, s maga a kormány áll a
vállalkozás élére. Így keletkezett a Náda,
a mely újság kiállításának szépségével és
tartalmának gazdagságával méltán helyet
foglalhat a legjobb európai lapok sorában.
Az első szám előttünk fekszik, s csak ne-
hezen tudunk kifejezést adni mindazoknak
a gondolatoknak és érzéseknek, a melyek
a Náda látására meglepnek bennünket.
Jelentőségteljes esemény előtt állunk, a
mely megérdemli a legkomolyabb méltá-
nyulást az összes szerb hazafiak, valamint
a független két szerb állam részéről. Ez
a Náda sokat mond nekünk; olyan sokat,
hogy mindazt három nap alatt sem me-
sélhetnők el. Egész népünket illető jósla-
tot olvasunk ki ebből a Náda-ból; olyan
jóslatot, mely be fog teljesülni, a mikor
belőlünk már haló porunk sem lesz meg.
Igen, a bosnyák Náda sokat mond nekünk,
a miből egyet-mást közölni akarunk olvasó-
inkkal. Azt, a mit az összes szerbség
nem akart megcsinálni, azt most idegenek
megcsinálják Bosnyákországban. Teremtet-
tek egy modern, szerb irodalmi újságot,
hogy segítségével még jobban kezükbe
keríthessék a szerbeket. A mi nem törté-
nik meg sem Belgrádban, sem Csetinje-
ben, az megtörténik Szerajevóban. A bos-
nyák kormány irányadó tényezői azon
fáradoznak, hogy a szerbség szellemi szék-
városává, művelődési központjává emeljék
Szerajevót és hogy az összes szerb iro-
dalmi erőket egyesítsék a közös munka
mezejében. Ne kételkedjétek ám a bosnyák
kormány kitartásában és következetességé-
ben. A kitűzött cél elérésén régen
tervszerűleg és energikusan dolgoznak és
néhány szerb irodalmi emberek ellenke-
zése dacára siker fogja koronázni törek-
véseiket. Szerajevo így kapott főgimná-
ziumot s így fog kapni egyetemet, könyvtá-
rákat, muzeumokat (már most is jobbak

A „TORONTÁL” TÁRSZÁJA.

I love you.

Irtá: Szabóné-Nogáll Janka.

Csengettek.

Ez már az ötödik hiábavaló csengetés volt,
mióta a fodrászt várták a Marosszei házban. De
azért persze Liszka, a fürge kis szobaleány, a
legszebb remények között perdült az ajtóhoz.

— Aláz szolgálja — köszönt valaki igen
illedelemesen.

No, Liszkának meg is nyult az orra. Azonnal
tudta, hogy ez nem lehet a híres fodrász, aki
ilyen szépen köszön. Ha a szusz — tekintettel
Liszka leányzó csinos kis arcára, — még engedné
is, de a nap fontossága rem olyan, hogy egy
ilyen fodrász ráérjen az udvariasságra már az
előszoba ajtajában. Köszönjek meg, ha odabenn,
a tikórszta előtt udvarias a bosszúból az egész
napi hajszolást meg nem rángatja egy kicsit ő
nagyságok hajfonatait.

Liszka durcás arcával kémlt a kopott
tökabát felhajtott gallérja közé, honnan ez a
felénk köszöntés szállt feléje. Aztán illetlen
csodálkozással sipított:

— Nini, a Mister! Bizony meg sem ismertem.
De hogy is jut eszébe ilyenkor jönni! Hát nem
tudja micsoda szent nap van ma?

Hogy micsoda szent nap van?! Hogyne
tudta volna a szegény, bolondos angol nyelv-
mester. Hát a hét, harmadik nyelv órájának a szent,
áldott pillanata, melyben ő hatvan bűbajosán szép
percig szemtől-szembe ül a világ legbájosabb
leányával s nézi szemét, száját, hajfürtöcskéit. S

ebben a nagy buzgalmában természetesen nem
fogja észrevenni a lesson égbekiáltó hibáit. Ami,
azt hiszem, eléggé megmagyaráz mindent: hogy
a bolondos nyelv-mester fülig szerelmes volt. S a
szerelmesek felfogásával határozta meg a szent
napok fogalmát.

Ki tehet róla, hogy a Marosszei házban,
melynek valóságos élő unokája volt ez a kis
szobacizius (minden unokádó véleményét és
hangulatát ő őrizett és reprodukált), azt a napot
jelölték meg piros betűkkel, melyen a juristák
bájját tartották.

— Persze, hogy nem tudja, — csacsogott
tovább Liszka, mikor látja, hogy pakol ám lefelé
a mister, akasztja fel a kabátját, teszi le a ka-
lapját a szék alá és indul a nappali szobába.

— Tud is az valamit, aki német vagy ilyen
mister, — gondolta és azon tűnődött: ne mondja e
meg neki egyszerűen, hogy pakoljon és ne aka-
dályozza őt tovább is abban, hogy egyes egyedül
a fodrászra gondoljon, a kisasszony fejére, mely
— szent isten! — még tán nem is lesz kész tíz
órára.

De akkor kinyitott az ajtó s kikukkant
raja két kis veres, fehérbabos fül, alatta egy
csomó borzas fru fru s ez alatt két aggodalmas
szem.

— Liszka! Talán ő jött?

— Ó? Nem, kisasszony. Csak a mister,
de mondom már neki, hogy ma nem tanulunk.

Az ajtó jobban kinyitott. A két piros fül,
mely persze csak egy bálnapi fejkendő csücske
volt, a borzas haj s a szép két szem egész bá-
jában ragyogott a fényes ajtó-résben. Valami
földöntüli fényesség volt az egész arcon.

— Ez az üdvösség, — gondolta a mister,

mire nézve Liszka ismét abban a véleményben
volt, hogy cold crême.

— Mindjárt jövök, — szólt a szép kis ra-
gyogvány és szemének sugárzásával elrészeltette
a fiatal embert, ki sápadtan állott előtte és a
Liszka válogatatlan véleménye szerint olyan volt
mint egy ázott tuzok.

— Azonnal tanulunk . . .

Liszka persze azt hitte, hogy mindjárt el-
sülyed, de nem sülyedt el, hanem csendben,
rendben megérte, hogy a mister betette maga
után a nappali szoba ajtaját. Ezen a szent napon!

A halvány mister, kinek szép, sugaras kék
szemei voltak és a cvikkerében volt az összes
eleganciája, belépett az ő paradicsomába. Eb-
ben a paradicsomban ma egy kis perzselt va-
salóság lengedezett, de egyébként minden úgy
volt mint máskor. Az asztalon könyvek, füzetek,
a ragyogó szép fehér lapon az utolsó lecke. Az
ablaknál a piros karosszék, melyben óra alatt
Szió néni szundigatott, őrző hivatalához híven.
A kötése most is ott van a szőnyegen. A szé-
ken egy kis kék szalag, melyet Berta tanulás
közben oldott le a nyakáról. A mistert bűnös
gondolatok szállták meg, ezt a kék szalagot
aligha látja többé a gazdája.

Leült az asztal mellé, meghegyezte az írón-
ját és lapozgatni kezdett a füzetben.

— I love you — olvasta az első lapon s
ugy látta ezzel van teleírva az egész füzet. Ta-
lán az egész világ. Vékony, egyetlen vonásokkal,
cifra kanyarintással. Mindenütt, mindenütt. Né-
hol kétszer is. Szorosan egymás mellett, az
egyik vékony betűvel, a másik szögletes, ke-
mény vonásokkal. De aztán összeolvadnak,
mintha hosszú ölelésre, végtelen csókra egyesül-
tek volna ezek a betűk.

és rendezettebbek vannak ott, mint nálunk). Különböztetjük gyűjteményeket és még sok minden egyebet, a mit mi nélkülözünk és a minek megszerzésén nem is munkálkodunk. A bosnyák kormány jól tudja, hogy mit csinál, mert a bosnyák és a hercegőz egyszer így fog szólni: „Mit akartok a ti szép Szerbiátokkal és hősi Montenegrotokkal, a mikor nálunk minden jobb és szebb: utaink jobbak, a rend és a közbiztonság nagyobb, a kereskedelem, ipar, mezőgazdaság virágzóbb, a fölvilágosodás magasabb fokú, a műveltség sokkal fejlődtebb. Micsoda bolond áldozná föl mind ezt a jót és biztosat a ti piaci lármáért, miközben még egymás szemét is ki akarjátok kaparni csupa pártoskodásból.“ És mihelyest ez a meggyőződés megfészkelte magát a bosnyákoknál és a hercegőzöknél, akkor örökre vége a reménynek, hogy valaha is egyesíteni lehessen az összes szerbeket. Ez a helyzet ma. Ti azonban kedves testvéreink a szerb királyságban és a szomszéd Magyarországon, csak pazaroljátok továbbra is minden erőtetek haszontalan pártvillongásokra; művelődéstechnikát pedig engedjétek át egészen — a bosnyák kormánynak.

Dózsa Miklós Mórincz.

Nagybecskerek, február 5.

A magyar nemzet történelmében a legmagasabb eseménynek: a honalapításnak ezredik évfordulóját készülünk megünnepelni. Szent István király ama elhatározásának, a melylyel a magyar államot és alkotmányt évszázadokra megalapította és nagygyá tette, kilencszázadik évfordulóján állunk. Korában páratlan bölcsességgel és államfőfői éleslátással uralkodóvá tette a katolikus vallást a hazában és összeolvastotta a hamisszeretettel a vallással. Nemzeti vallásá tette hitét a hitvallásává tette a nemzeti lét megvédésének kötelességét. A legszentebb örökség gyanánt hagyta utódaira és a késő századok nemzedékeire ama hagyományt, mely mindig érvényesül a hosszú kilencszázad alatt: hogy a magyar nemzetet létküdelmeiben megvédeni első sorban a vallás felkent hívei vannak hivatva.

Az elmúlt hosszú századok alatt egyetlen egyszer sem tapasztaltuk Szent István hagyományának megevezését. Legalább a történelem, mely hazánk viszonyaitól számtalan szomorú napot foglal magában, ilyenről nem emlékezik meg.

Csak most, a honalapítás ezredéves forduló-

— Bolondság, álm, káprázat, — mondta a szegény nyelvmester s végig simította a homlokát. Felállott, elment onnan.

De hát éppen a bolondság az, amihez az ember leghamarabb s legbiztosabban vissza szokott térni. A mister is idefordult megint és fölvette a füzetét. Aztán bolondos mámorban olvasta, dadogta:

— I love you, I love you . . .

Hát biz az úgy történt. A fiatal szelid nézésű mister és a bájos kis tanítvány is csak úgy járt, mint más rendes ember, aki nyelvet tanul addig, míg szép, olyantól, aki fiatal: felfedezték, hogy idegen nyelven is szépet jelent a szerelem. Még angolul is szép, pedig az már csak nem zengetes és nem édes nyelv. De hát szerencsére ki lehet azt fejezni úgy is, ha nem mondjuk ki. Hogy, hogy nem, kimondták. Pedig egyikük sem hitte volna, hogy ez valaha megtörténjék. Ha a mister ránézett a szép, diszta kisasszonyra, akin csupa remek volt minden, elszorult a szíve.

— Ez a szép királynő nem fog sohasem leszállni szegény szerelmes pásztorához . . .

Mikor pedig Bertuska nézett végig a szegény misteren, akin bizony semmi sem volt remek, megdobbant a szíve.

— Ezt szeretném én? Istenem, milyen a nyakkendője . . .

A nyakkendő perczé csak olyan volt, amilyen egy nyelvmesternek illik, kik közül tudvaleg egy sem vitte annyira ezen a téren, hogy egy napon emlegessék a gigerlikkel. Hanem aztán, hogy nem, Berta főlebb nézett, mint ahol a nyakkendő volt. Ezért történt-e vagy másért — ki tudná ezt megmondani — mégis csak felfedezték a szóban levő igét. És Berta, boldog volt, mint amilyen boldog a gyermek, ha gyümölcshöz jutott. Mit törődik vele, ha azt a gyümölcset vadkörte-nek nevezik is. Jó az ebben a korban, sőt van

napján tünik élénk váratlanul, rémtületet gerjesztve egy fanatikuspárt, mely Szent István hitét vallva, Szent István birodalmát akarja megrontani. Ez államrontók harca, a milyen gyorsan támadt, épolvességes elemet képez. Hogy titkos elmunkálatok alapján jött e szövetség létre, azt fegyverzettségükben látjuk bizonyítva. Hogy a cseljait elérését elősegítő esaközök megválogatásában nem kényesek, azt legjobban tanúsítja az, miszerint készek a fajgyűlölettel a nemzetiségi igazgatókkal szövetségben, csak hogy államellenes törekvéseiket megvalósíthassák.

Biztató hajnalfény helyett nagyon szomorú világot vet a néppárt előtünése hazánk egén akkor, midőn ezeréves feunállásunk ünnepeére készülünk.

Ünnepjelző örömtűzek helyett az ország hegységein faj- és nemzetiségi gyűlölettel szított mágiák jelennek majd meg, ha ez elem erőre kap. A hit fanatikus türelmetlensége készül elfoglalni nálunk a törvényes jog helyét és ezzel egyetemben megfenyegetvelátjuk a polgári szabadság, egyenlőség és testvériség keserves küzdelmek árán megszerzett vívmányait.

Gyorsan, mint a száraz avar közt a futó tűz, terjed e néppárt kárhozatos népszerűsége az ország minden vidékén.

Vezérek, a rövidlátó individuumok mintaképei, ujongva látják dohos elveik terjedését. Sejtelmével sem bírnak annak, hogy a népet, melyet fanatizálnak, oly mederbe sodorják, a mely a vesére, csapatra egyaránt végzet s leszen. Elkéseredést, felháborodást oltanak a nép lelkébe, felgyújtva benne az ellenállás vágyát a törvény ellenében; csillapító szerről, fékező esaközről azonban nem gondoskodnak.

Mintha nem volna elég bajunk gazdasági téren; mintha nem volna elég kárhozatos ránk néve a nemzetiségi igazgatók megújulása; mintha nem történe állami létünk ellen a szocializmus háborgása; az állam megterhelt hajójára újabb terhet hordanak éppen azok, a kik az állam rendes terheinek viseléséhez a legnagyobb türelmetlenséggel járulnak.

Ha az Eszterházy Miklós Mórincz grófhoz hasonló arisztokraták őseik traditióit megtagadva, az állam üdvös szolgálatától borsonganak és kivonják magukat: az még eltűrhető. De hogy ősei nevük káprázatoságával államellenes tendenciák örvényébe sodorják a népet: az a hazaárulás bünevel azonos.

Az Eszterházy Miklós Mórincz és társai által indított mozgalom veszélyességét látva, csak abban lellünk némi megnyugtatót, hogy a magyar nemzet művelt lelkületű főpapjai, — azok, akik legelső sorban vannak hivatva a vallás védelmére kelni, nem találnak okot arra, hogy a néhány ur által

összetborzított néppárti esőselék programját adoptálják, avagy azzal szolidaritást vállaljanak. E jelenség kijósanithatná a fanatizmus fákláját lobogtató néppárt matadorait és öntudatlan excellenciás anarchistáit . . . Igen: néppárti esőseléket mondunk, mert tagadjuk azt, hogy a józan eszt, derék magyar nép lenne az, a mely „néppárt“ elnevezés alatt az excellenciás és reverendás demagógok hálóiban evckél.

Nagyon szomorú jelenség az, hogy az ezredik évforduló beállta előtt ünnepi előkészületek helyett az ünneprontók ellen kell fegyverkezni. Ma még csak a hazafias sajtó küzd a csatasíkon és végai az előcsatározásokat. Ha ez nem segít, ha ennek nem sikerül a jó magyar népet megmenteni a népámitók körmei közül, az állam szigorát kell igénybe venni és pedig sürgősen, nehogy megismétlődjék az a nagyon szomorú tragédia, melyet hasonló körülmények között és ugyancsak a jó magyar nép elbolondításával, Eszterházy Miklós Mórincz fanatikusságához hasonló n, Dózsa György irt be véres betűkkel a magyar nemzet történetébe.

HIREK.

Tájékoztató.

Február 9. Athleták táncvizsgálma.

Február 10. A Lloyd-társulat közgyűlése.

Február 11. Beszede a városi színházban.

Február 23. A lövészegylet bálja.

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van nők részére kedden és pénteken délután.

— A beteg szerb püspök. Popovits Nikánor szerb püspök betegsége felől a következő legújabb adatokat kapjuk: A múlt napokban, különösen szombaton és vasárnap kielégítő volt a beteg állapota és így környezetében alapos remény volt, hogy a beteg főpap mihamarább felgyógyul. Az éjjel azonban rosszabbra fordult a beteg állapota. A püspök ismételt panasszkodott nagy fájdalomról és az egész éjszakát álmatlanul töltötte. A püspök rokonai az egész éjen át virrasztottak a beteg ágya körül, s már kora reggel hívták dr. Bécsi Gedeon, dr. Karakassavics Milos és dr. Stefanovits Sándor kezelő orvosok hosszabb tanácskozássra gyűltek össze, melynek eredményétől függ, vajjon dr. Albert bécsi tanárt ismét felkérjék-e konzultációra.

— A vég. A szegedi csillagbörtön előkelő lakói közé tartozik Szentkirályi dr. bankár, a kiről oly sokat írtak a lapok annak idején,

mek, aki egyszer beszabadul egy szép, nagy gyümölcsös-kertbe.

— Nini, milyen szép dolgok ezek. Lám, lám. Nemcsak vadkörte van a világon . . . Van szőlő, barack, sőt ananász is . . .

De ezért a világ folyása nem akadt fel s eltűnt az az óra, melyben a mister megint csemetett.

Liszka sebbel-lobbal nyitott neki ajtót, aztán illetlenül nevetett, mikor meglátta.

— No, mister, most már csakugyan nem tanulunk többet! Mulatunk, tele van a ház vendéggel. A kisasszony nagy eroberungot csinált s azóta nem győzöm nyitogatni az ajtót. Micsoda urak jönnek! Milyen finom gavallérok. Van köztük egy: szép, magas, szőke, énekel és úgy néz a kisasszonyra, de úgy!

Liszka, az őf fonográf, még sokat beszélt volna a szép, szőke fiatal emberről, aki énekel, mert erről annyit szedett magába, hogy szó nélkül el sem bírta, de hirtelen a torkán akadt a lélegzet, mikor a szegény nyelvmesterre pillantott. Sápadt volt, mint a szobor és a szeme szinte szürke, úgy elborult. Bizonyosan elszédült, de azért világot sem ment volna ki a friss levegőre. Csak állott, álldogált és nézett az ajtóra, mely egykor neki mindig kinyílt.

De ma nem nyílt ki. A két piros nyulfülecske, a szép sugaras szemek nem villantak ki és ő nem hallotta többé azt az édes, csilingelő hangocskát soha sem. Bertuska abba hagyta az angol nyelv tanulását. Micsoda esetben nyelv is az! Még a szerelemre is ilyen kifejezése van: — I love you . . .

Mennyivel szebben lehet ezt egy lágy C-mollban irt dallal, rezgő baritonnal kifejezni . . .

rá példa, hogy szelid nagymamák visszasóhajtának a szegény kis elő, faayar gyümölcs után:

— Az volt a legjobb, a legédesebb . . .

Apró léptek riasztották fel merengéséből a mistert, ki természetesen nem vad körtéről nagymamákról ábrándozott. Felugrott és szemközt állott Bertával.

A piros kendő akkor is a fején volt, csak arca nem ragyogott már olyan nagyon. Látszott rajta, hogy sietve végig húsgálta rajta a rissporos katulya cziczáját. Bő pongyola volt rajta s hozzá egy kis uszály is, mitől Berta ma nagyobbra látszott.

Kicsit pironkodott, hogy ilyen pongyolában van. Hol itt, hol ott igazított valamit, de azért mosolyogott, csillogtatta apró fogait.

— Milyen jó! — mondta a mister s hangja felig elfüladt.

— De a leczkét nem tudom ám — felelt Berta.

— És még sem küld el?

— Nem . . .

Összenztek, szemük hosszú, delejes sugara csupa bűbáj volt.

— És nem feled el?

Soha . . .

Csak egy lehellet, egy kis illat volt az a soha, de Berta mégis úgy érzte, hogy el kell futnia ezután. Valósággal rohant, mintha egy forgószél ragadta volna magával, utána messze elrepült piros papucsokja.

Soha . . . Szép terminus az s én meg vagyok róla győződve, hogy a nők mindig tisztességesen be is tartanak. Csak a ma és a soha közt ne esnének jurista-bálák s más nevezetes szent napok . . .

De hát jurista-bál még aznap este volt és ott Bertácska, mikor meglátta a sok elegáns fiatal embert, nagyon, nagyon kerekre nyitotta szemét. Igazán úgy nézett szét, mint egy gyer-

mikor bírái előtt állott Szép nevet, nagy vagyont örökölt. Csodaszép asszony volt a felesége, fejlődési passziói voltak. Aztán fordult a kocka: örvénybe bukott a fényes pálya. A palotából börtönbe vezetett az út. Oda lett a vagyon, a becsület, a gyönyörű feleség, a ki válópórt indított ferje ellen. Ezt a szomorú kis históriát pedig azért eleventjük fel, mert a szegedi lapok szerint beteg, nagyon beteg a bankár ur, oly beteg, hogy maholnap temetés lesz.

— **Jegyzőválasztás Begaszentgyörgyön.** Begaszentgyörgyről írják, hogy ott a Schiller Lipót halálával megüresedett jegyzői állást tegnap töltötték be. Jegyzőnek egyhangulag Orsó Gáspár kanaki jegyzőt választották meg.

— **Öngyilkos nagykereskedő.** Ismét általában keresett menedéket egy gazdag kereskedő, ki nem bírta elviselni a bukás szűgyénét és nyomorúságát. Debrecezenből írják ugyanis, hogy ott Feischl Károly, a Feischl Fülöp és fia terménykereskedő özég főnöke tegnap megmérgezte magát. A cég még két évvel ezelőtt került csődbe, több mint fél millió passzívával s ez a bukás más kereskedőket is magával rántott, többek közt Sonnenberg budapesti kékfestőgyárost. Feischlök egyezséget ajánlottak annak idején, a hitelezők el is fogadták, de a cég a meghatározott időre nem tudott eleget tenni kötelezettségére. Ugy látszik, hogy Feischl nagyobb összeget várt egy rokonától, a ki már többször segített rajta, de a pénz nem jött meg. Visel tén semmi isagatottság nem lát-szott. Délfelé kiment a szobából néhány perczre s mikor visszatért, erős karbolszapot hozott magával. Feischl hátrátátorodott, lebukott s néhány percz múlva kiszenvedett. Levelet, melyben öngyilkosságának okát adná, nem találtak. Az öngyilkos felesége, két gyermeke és szülői gyászolják.

— **Beszéda a színházban.** A nagybecsereki szerb egyházi dalegyesület saját pénztára javára e hónap 11-én a városi színházban beszédet rendez.

— **Gyilkosság az ügyvédi irodában.** A Bécsben a saját irodájában meggyilkolt Rothziegel ügyvéd esetéről újabb a következő részleteket írják: Az ügyvédi irodában lévő pénztárból nem raboltak el semmit; nem is volt rendeltetés a kasszában. Az irodában tudták, hogy kevés készpénz van a pénztárban. A házban nem hallottak eegélykiáltásokat, és nem is tudják, mint jutott be a tettes az ügyvédhez. A holttestnél találtak pénztárczáját és aranyóráját. — A gyilkosságot körülbelül délután fél kettőkor követték el. A házmester nem látott gyanus embert, csak Gänsthaler varrónő vett észre háromnegyed egy óraker egy gyanus embert, a ki a lépcsőre lesietett, 40 éves lehetett és hosszú, bő kabátot, cilindert és csipetű szemüveget viselt. Rothziegel nem nagyon erős testalkatu és azért van némi alapja annak is, hogy nőnek tulajdonítják a véres tettet. Az ügyvéd állítólag számos fenyegető levelet kapott egy asszonytól, kivel viszonya lehetett.

A tettes személyét, és a gyilkosság körülményeit most is teljes homály fedi. Négy személyt, kiket gyanuba fogtak, vizsgálati fogságban tartanak. Ezek: Eichinger, a meggyilkolt ügyvéd segéde, a házmester, a házmesterné és Rothziegel tisztogatónöje. Súlyosabb gyanúok a letartóztatottak egyike ellen sem forognak fenn. Gyanúsítanak még egy ötödik személyt is, egy asszonyt, aki ellen Rothziegel nagyobb összeg erejéig végrehajtást fogantatosított, és aki őt többször fenyegette. Ez utóbbira nézve azonban a gyanúok olyan semmitmondók, hogy még csak le se tartóztatták. A holttestnek felbontása — mint lapunknak táviratozzák — nem czáfolja meg azt a feltevést hogy a gyilkosságot két személy követte el. Fején tompa eszközrel ütött 8 sebet, ezek között kettőt ezüst forintos nagyságában, melyek okvetlenül halálosak voltak, továbbá két kézzurást kezén, hátán konstatáltak. Az elfogott Eichinger irodavezető határozottan tagadja, hogy a gyilkosságot ő követte el. A vizsgálat kiderítette, hogy Eichinger az utóbbi időben pénzsűzűségben volt, sok tárgyat eladnia és elzalogosítania kellett, és csekély jövedelme volt. Mindennek dacára 110 fítot találtak nála. Eichinger bevallotta, hogy a Rothziegeltől és ennek társától Theinertől elküldés czéljából átvett pénzekből 100 fítot elküldött. Ma folytatták kihallgatását, és sikkasztás miatt átadták a törvényszéknek. A törvényszék megkeresésére nejt is vizsgálati fogságba helyezték.

— **Joniaux asszony pöre.** A brüsszeli híressé vált mérgezési perben tegnap hoztak ítéletet. Joniaux asszonyt, a mérgekeverőnőt halálra ítélték. A végtárgyalás utolsó napján Graup védő a vádlott felmentését kérte. Az államügyész rövid válasza alkalmából Joniaux asszony férje által irt névjegyet olvasott fel, melyet az 14

nappal Faber halála után irt és melyen e szavak allanak: „Minden kívánsága teljesül.“ Az államügyész következő mondattal fejezte be vádbeszédét: Az a kérdés, hogy ki lesz vádlott legközelebbi áldozata, ha felmentik. — Az esküdtek egy órai tanácskozás után az összes kérdésekre gennel válaszoltak, mire a bíróság Joniaux asszonyt halálra ítélt. Az utczán az eredmény híre larmás tüntetések voltak, miknek azonban semmi fontosabb következményt nem tulajdonítanak.

— **Elfogott kasszabetörők.** Budapestről írják, hogy a váci utcai kasszarablók Papakosza Dimitri és Szpályó Mátvás, a „betörés ellen biztos“ pénzszekevények tagadhatatlanul buzgó és ügyes feltörői, a rendőség lelkismeretes nyomozása folytán ma kézrekerültek. Papakoszat Szabadkán csípték el, Szpályót Budapesten. Ez utóbbi Asszenseigosz Perikli álnévet használt. A rendőség kinyomozta lakását, a hol a legválogatottabb betörő eszközök pazar gyűjteményére bukkant; sőt még azokat a bélyegeket is megtalálta, a melyeket a minap Veri és Mayer-től elloptak. Világos tehát, hogy ők követték el a váci utcai betörést. Azt is kétségtelennek tartják, hogy a többi pénzszekevények kifosztásában is ők a ludasok, mert valamennyi ugyanegy szisztéma szerint történt. A rendőség azt hiszi, hogy a most elfogott két gonosztevő amaz európai nemzetközi betörő banda tagjai, a kik legutóbb Közép-Európában egész sorát követték el a kasszafeltöréseknek.

— **A nemzeti kaszinó elnöke.** Budapestről írják: A nemzeti kaszinó a politikai lag nem érdekelt gróf Eszterházy Mihályt választotta meg igazgatósági elnökke, gróf Andrássy Aladárt és Hollán tábornokot pedig igazgatókká. A választmányból kihagyták az ultramontán elemeket és szabadelvűeket választották be. Kimaradtak: gróf Hunyady Imre, gróf Károlyi Sándor, gróf Pálffy Miklós, Péchy Tamás, Ugron Gábor, br. Véocsey József és gróf Zichy Nándor.

— **Rocheport Párisban.** Rocheport tegnap érkezett meg Párisba, a hol megszámlálhatatlan tömeg fogadta egetverő „Vive Rocheport! Vive Páris!“ kiáltásokkal. Az „Intransigeant“ szerkesztőségéhez vezető uton oly sűrű gomolyban torlódt össze a nép, hogy Rocheport kocsija alig volt képes áthatolni a sokaságon. Folytonos ovációk és riadó éljenek közt végre az „Intransigeant“ háza elé ért, a melynek erkélye görögűz fényében ragyogott. Midőn Rocheport az erkélyen kendőjét lobogtatva megjelent és igazi meghatottsággal köszönte meg az ovációkat, perczekig szóhoz sem tudott jutni a nagy éljénéstől. — Rendzavarás nem történt.

Táviratok.

Országgyűlés.

(A képviselőház ülése február 5-én.)

Budapest, febr. 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőház mai ülésén az ujonczjutalékról szóló törvényjavaslat került tárgyalás alá. Tóth János határozati javaslatot nyújt be, amelyben az ujonczjutalék megtagadását kéri. Tóth Aladár a törvényjavaslatot elfogadja, csak a 25. §. enyhítését kéri oly értelemben, hogy a vizsgát le nem tett egy éves önkéntesek szabadságotassanak. Lits Gyula, Nagy Gyula a 25. §. eltörlését kéri. Bernáth Béla a nemzeti párt nevében elfogadja a javaslatot. Fejérvary báró honvédelmi miniszter ragaszkodik a 25. §. hoz: a fölös számú tiszttek a népfelkeléshez osztatnak be, a vizsgát le nem tett, de egyébként buzgó önkénteseket a második évben szabadságotolni fogják. Ugron Gábor a katonai kinzások és a guzsba-kötés ellen kel ki és a 25. §. eltörlését követeli. Fejérvary báró honvédelmi miniszter válasza után a Ház a törvényjavaslatot elfogadta.

Szabadelvűek győzelmé.

Budapest, február 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Szilágyso mlyórról telegrafálják: Bánffy Dezső báró miniszterelnököt egyhangulag képviselőnek választották.

Budapest, február 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Abrudbányáról telegrafálják: Lukács László pénzügyminisztert egyhangulag képviselőnek választották.

Budapest, febr. 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Dunaszerdahelyről telegrafálják: Erdély Sándor igazságügyminisztert 556 szavazattöbbséggel képviselőnek választották.

Budapest, február 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bonyhádról telegrafálják: A választás fél kilenczór vette kezdetét. A hangulat nyugodt. Délutáni két óráig Perczelre 619-en, Kaasra 300-an szavaztak. Perczel Dezső belügyminiszternek nagy többséggel való megválasztása biztos.

Daniel Ernő mandátuma.

Pancsova, február 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ma indult el a pancsovai választókerület küldöttsége Budapestre, hogy Daniel Ernő kereskedelemügyi miniszternek, akit tegnap választottak meg egyhangulag képviselőnek, a mandátumot átnyujtsa.

Az igazságügyminiszter üdvözlése.

Budapest, február 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A börtön intézetek küldöttsége, igazgatók és ellenőrök, tisztelegtek tegnap Erdély igazságügyminiszternél, üdvözölve őt, mire Erdély k szönetét fejezte ki üdvözlésükért.

Házkutatás a Pesti Naplónál.

Budapest, febr. 5. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A Pesti Napló ismert ügyében a törvényszék tegnap folytatta a tárgyalást, amelynek során a bizonyítási eljárást be is fejezték. A tárgyalás esti nyolcz óraker végződött. Ma tartják a perbeszédeket és a mai nap folyamán valószínűleg már ítélethirdetésre is kerül a sor. A bizonyító eljárás során kihallgatott tanuk vallomásából nem vehető ki teljes bizonyossággal, vajlon igazi forgópisztolyt avagy csak revolver formájú szivarvágó kést szegzett ifj. Ábrányi Kornel Czárán vizsgálóbíró mellének. A legtöbb tanu igazi revolvert vélt látni, de megesküdni egyik sem tudna rá.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájjer Lajos.
Helyettes szerkesztő: Kabos Berialan.

Nyilttér.*

* Az e rovat alatt közlöttékért nem vállal felelősséget A szerk

Hirdetések.

238/895. Szent-Péter (Torontálmegye) községelőjáróságától

Pályázati hirdetmény.

Szent-Péter községben (Torontálmegye) a közs. irnoki állás üresedésben lévén, ezen állásra egy jegyzői teendőkbén teljesen jártas egyén azonnal alkalmazást nyerhet. A fizetés évi 400 frt mely a község pénztárából utólagos részletekben fizettetik. Képzettséget igazoló okmányok alulirothoz adandók be.

Tatarovits Bogolyub

közs. jegyző.

(88-33)

(Utányomás nem díjazatik.)

6064. sz. 1894.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járás-bíróság 1894. évi 5068. számú végzése következtében dr. Orsó Máttyás ügyvéd által képviselt jarkováci takarékpénztár javára Albel Károly, Albel Lyubicza és Pantelity Lyubomir t. szigeti lakosok ellen 606 frt s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 2000 frtra becsült 200 m. m. kukoricza, 70,000 drb. téglá és 100 juhból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek ezen kir. járásbíróság 6064. 1894. számú végzése folytán 606 frt tőkekövetelés, ennek 1894. évi június hó 25 ik napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 76 frt 88 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig T. Szigeten adósok házában leendő eszközzésére 1895. évi február hó 19 ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adadni.

Kelt Perlaszon, 1895. évi január hó 22-ik napján.

(95-1.1) **Engl,**
kir. bír. végrehajtó.

Meghívó.

A Beodra-Karlovai Önszegélyző szövetkezet

1895. évi február hó 17-én, d. e. II órakor, (Beodrán, saját helyiségeiben) tartja

rendkívüli közgyűlését.**Tárgy:**

1. Elnöki előterjesztés a cég bejegyzési tárgyában és határozathozatal az alapszabályok 3-dik §. második bekezdésének módosítása tárgyában.

2. Netáni indítványok.

3. Két tag megválasztása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítőjül.

Beodrán, 1895. évi január hó 29-én.

(105-1.1) **Dr. Varró,**
elnök.

935. szám. 1894.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagybecskereki kir. törvényszék 1894. évi 8530 számú végzése következtében Dr. Petrovits Svetozár ügyvéd által képviselt Bencze Antal javára Markovits Miklós ellen 683 frt s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 304 frt 50 krba becsült szobabutorokból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az alibunári kir. járásbíróság 4105/1894. számú végzése folytán 683 forint tőkekövetelés, ennek 1894. évi február hó 16. napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 68 frt 26 krban bíróilag már megállapított költségek erejéig Alibunáron a helyszínen végrehajtást szenvedett lakásán leendő eszközzésére 1895. évi február hó 9-ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adadni.

Kelt Alibunáron 1895. évi január hó 13. napján.

(106-1.1) **Schenkenberger,**
kir. bírósági végrehajtó.

5556. sz. 1894.

Árverési hirdetés.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. § a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. járás-bíróság 1894. évi 5236 számú végzése következtében Dr. Orsó Máttyás ügyvéd által képviselt Mihajlovics Milán nagybecskereki lakos javára Theodorovics Svetozár esentai lakos ellen 446 frt s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 1200 frtra becsült bolti áruk, butorok és egyéb ingókból álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek ezen kir. járásbíróság 5556/894. sz. végzése folytán 446 frt tőkekövetelés, ennek 1894. évi szept. hó 19. napjától járó 6% kamatai és összesen 68 frt 52 krban bíróilag már megállapított költségek, valamint az előbbi és későbbi foglaltatott követelések erejéig Csentán, adós lakásán leendő eszközzésére 1895. évi február hó 28. napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adadni.

Kelt Perlaszon, 1895. évi január hó 6-dik napján.

(98-1.1) **Engl,**
kir. bír. végrehajtó.

54. sz. hk. 1895.

Alibunári főszolgabíró.

Idézés.

Veresan Persza, Kata és Mihajló mint a Veresan-féle számosi 1. számú házközösség ismeretlen tartózkodású családtagja felhívatik, miszerint a házközösség megszüntetése céljából 1895. évi február hó 26-ik napjának d. e. 9 órájára Számos község-házhoz kitűzött tárgyaláson, vagy személyesen jelenjen meg, vagy Tomin Isza számosi lakost mint részére kinevezett gondnokot célszerű képviselésre utasítsa, mert ezek elmulasztásának következményeit magának tulajdoníthatja.

Alibunárott, 1895. évi január hó 26-án.

(107-1.1) **Horváth Zoltán,**
tb. főszolgabíró.

47. sz. hk. 1895.

Alibunári főszolgabíró.

Idézés.

Miloszav Svetozár, Mileva, Lyubina és Danicza mint a Miloszav-féle dobriczai 126. számú házközösség ismeretlen tartózkodású családtagja felhívatik, miszerint a házközösség megszüntetése céljából 1895. évi február hó 28-ik napjának d. e. 9 órájára Dobrica község-házhoz kitűzött tárgyaláson, vagy személyesen jelenjen meg, vagy Dudarszky Giga dobriczai lakost mint részére kinevezett gondnokot célszerű képviselésre utasítsa, mert ezek elmulasztásá-

Telefon 35. szám.

Telefon 35. szám.

Kurländer Imre

Nagy-Becskerek, Korona-utca 585. szám, a gőzmalommal szemben.

Legjobb minőségű

száraz tűzifa.

Szagtalan valódi

POROSZ KÖSZÉN

a Wildensteinegen-Richterhof-féle bányából hőtartalom és minőségre nézve a szárazföld minden egyéb kőszénét felülmúlja. (8-34.13)

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.

nak következményeit magának tulajdoníthatja.

Alibunárott, 1895. évi január hó 27-én.

(109-1.1)

Horváth Zoltán
tb. főszolgabíró.

56. sz. hb. 1895.

Alibunári főszolgabíró.

Idézés.

Militey Kata mint a Militey féle számosi 216. számú házközösség ismeretlen tartózkodású családtagja felhívatik, miszerint a házközösség megszüntetése céljából 1895. évi február hó 27-ik napjának d. e. 9 órájára Számos község-házhoz kitűzött tárgyaláson vagy személyesen jelenjen meg, vagy Tomin Isza számosi lakost mint részére kinevezett gondnokot célszerű képviselésre utasítsa, mert ezek elmulasztásának következményeit magának tulajdoníthatja.

Alibunárott 1895. évi február hó 26-án.

(108-1.1)

Horváth,
tb. főszolgabíró.

86. számhoz árvasz. 1895.

Árverési hirdetés.

Nagy-Becskerek város tekintetes árvaszékének 86/95. számú határozata folytán ezennel közzé tétetik, miként a néh. Grasz Antal és neje Anna hagyatékát képezett s törvényes örökösének tulajdonát képező a Nagy-Becskerek községi 2800. számú tjkönyvben 147 öi sz. a. felvett a Német-utczában fekvő ház és beltelekből álló ingatlan, nem különben a leltárban felorolt ingók eladása és ugyancsak a fenti hagyatékba tartozó 9 hold földnek egy évre leendő bérbeadása tekintetéből 1895. évi február hó 11-én d. e. 9 órakor a Német-utczában fekvő 147. öi. számú házban, vagyis a helyszínen árverés fog tartatni, melyre venni vagy bérelni szándékozók ezennel meghívattak.

Az árverési fejtételek a városház épület II. tanácsnoki irodában az árverés napjáig a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Nagy-Becskereken, 1895. január hó 31. én.

(96-2.2) **Zachariás József,**
városi tanácsnok.

Elsőrendű teljesen tiszta

Vető-Bükköny

és kitűnő minőségű

Vető-Árpa

kapható:

Kohn Sándor gabonakereskedőnél
(110-3.1) **Temesvárott.**